

GŁOS ŁÓDZI

Jednodniówka

Łódź, Wtorek 17-go listopada 1931 r.

Niezwykłe wypadki na Dalekim Wschodzie

Zniknięcie cesarza PŪ-YI - Groźba Sowietów - Mobilizacja korci - zaciekle walki o Cycykar

TOKJO, 16 11. — Japońskie ministerstwo spraw zagranicznych podało do prasy oficjalny komunikat o zniknięciu cesarza Pu-Yi, pretendenta do tronu mandżurskiego.

Po uroczystym powitaniu w porcie Dairen, cesarz pod opieką eskorty japońskiej odjechał do Mukdenu, gdzie miał zatrzymać się w pałacu księcia mandżurskiego Kunga. Gdy samochody wjeżdżały na przedmieście, dostojny gość wyraził życzenie opuszczenia auta i wejścia do miasta pieszo. Zyczył sobie przytem, by eskorta japońska trzymała się w od-dali.

Woli cesarza stało się zadość. Cesarz Pu-Yi, przybrany w uroczysty strój dynastyczny, przeszedł przez miasto, przyjmowany owacyjnie przez tłumy ludności. Na progu pałacu był powitany przez księcia Kunga. Zgodnie z wolą cesarza eskorta japońska nie weszła do pałacu.

Od tej chwili brak wszelkich wieści o cesarzu. Wiadomo tylko, że znikł.

Książe Kung, przesłuchiwany przez władze japońskie, nie udzielił wystarczających od-powiedzi. Wszczęte poszukiwania nie dały żadnych wyników. Uroczystości koronacyjne które miały odbyć się w dniu dzisiejszym (po niedzialek), odłożono do czasu odnalezienia cesarza.

MOSKWA, 16.11. — Wychodząca w Charbinie gazeta sowiecka „Krasnyj Wiestnik”, zamieszcza artykuł utrzymany w tonie gwałtownym, zarzucający władzom japońskim zgładzenie cesarza Pu-Yi. Według tego dziennika, Japończycy przypuszczali początkowo, iż cesarz stanie się powolnym narzędziem w ich ręku. Przekonawszy się jednak, że tak nie jest, zainscenizowali zniknięcie.

„Nie ulega wątpliwości — pisze „Krasnyj Wiestnik” — że b. cesarz chiński Pu-Yi, już nie żyje. Odwiedziny w pałacu ks. Kunga były komedią. Kung znany jest ze swych sympatyj filojapońskich”.

Tenże dziennik donosi, że w ciągu b. doby przybyło do Mukdenu 10 000 wojsk japońskich, które natychmiast wyprawiono koleją w kierunku na Cycykar. Wbrew pogłoskom, Japończycy nie tylko nie opuścili mostu na rzece Nonni, lecz posunęli się naprzód i zajęli miejscowość Cian-Huanti. Walki przybierają charakter coraz bardziej zaciekły. Pod Cycykiem samoloty japońskie obrzucają pozycje chińskie bombami, siejąc spustoszenie.

MOSKWA, 16. 11. — Minister spraw za

granicznych, Litwinow wręczył notę protestacyjną ambasadorowi Japonji, Hirocie. Notą uprzedza, że ewentualne zajęcie Cycykaru go-dzi w interesy rosyjskie, a dalszy pochód mo-że mieć nieobliczalne następstwa.

LONDYN, 16. 11. — Władze japońskie ogłosiły w Korei mobilizację. Narazie wcielono do oddziałów wojskowych 5 tysięcy Koreańczyków, którzy będą użyć do obsługi mandżurskich szlaków kolejowych. Koreań-czyzy nie będą wysłani na front, gdyż stano-wią mało wartościowy materiał żołnierski.

LONDYN, 16. 11. — Podczas wczoraj-szych walk w okolicach Cycykaru straty obu stron były bardzo znaczne. Według komuni-

Redakcja dziennika „Rozwój” pro-si nas o zaznaczenie, że wydawnictwo to zostało zawieszona przez władze, a wszelkich bliższych infor-macji w tej sprawie można zasię-gnąć w administracji zawieszono-go pisma, Al. Kościuszki 41.

katu sztabu japońskiego, Japończykom udało się rozbić chińską dywizję kawaleryjską. Do ataku na kawalerję były używane samoloty z działami szybkostrzelnymi.

Japończycy rozszerzyli swe prawe skrzy-dło, lekając się obejścia. Część ludności opu-szcza miasto Cycykar. Komunikat chiński do-nosi o zdobyciu dział polowych i czterech ku-lomiotów.

Według dzienników chińskich wychodzą-cych w Fien-Tsinie, rozruchy w tem mieście oraz atak motłochu na przedmieścia były zrzęcznie zainscenizowane przez Japończyków, aby upozorować konieczność opuszczenia mia-sta przez pretendenta do tronu chińskiego, Pu-Yi.

LONDYN, 16. 11. — W przededniu ot-warcia nadzwyczajnej sesji Rady Ligi wybu-chnęły w Mandzurji ponownie krwawe walki o most kolejowy na rzece Nonni. Japończycy rzucili do walki piechotę, kawalerję, artylerję i samoloty, chcąc uniknąć zaatakowania swo-ich stanowisk przez kawalerję chińską.

W walkach o przyczółek mostowy padło wczoraj 200 zabitych Chińczyków, przeważnie

kawalerzystów.

Japończycy podają swe straty na 4 zabi-tych, podczas gdy komunikat gen. Maa stwier-dza, że w walkach nad Nonni padło 500 Ja-pończyków.

Zacięte walki toczyły się również o fort Czienhuanti, gdzie oddziały japońskie zmusiły do ucieczki 4000 kawalerzystów chińskich. Fort zdobyty został przez Japończyków.

Armja japońska widziała się zmuszoną do przedłużenia frontu wobec groźby otocze-nia jej przez kawalerję chińską.

Do Mukdenu przybývają ustawicznie no-we posiłki japońskie. W ostatnich dwu dniach wysłano z Korei do Mandzurji 10.000 żołnie-ry. Poza tem odleciała wczoraj z Korei eskadra samolotów bombowych nad Nonni.

W japońskich kołach politycznych utrzy-muje się przekonanie, że Liga Narodów nie zdoła załatwić konfliktu mandżurskiego, jeżeli nie zgodzi się na bezpośrednie rokowania między Chinami i Japonją.

Koła wojskowe dają do zrozumienia, że nawet w wypadku przyjęcia przez Chiny pię-ciu znanych warunków podstawowych, wyo-fanie wojsk japońskich z Mandzurji będzie na razie niemożliwe.

Japonja zdecydowana jest utrzymać woj-skową okupację Mandzurji aż do czasu, gdy zapanują tam normalne stosunki.

LONDYN, 16. 11. — Pogłoski o prokla-mowaniu w dniu dzisiejszym monarchji man-dżurskiej i powołaniu na tron byłego cesarza chińskiego Pu-Yi nie potwierdzają się.

Według doniesień z Pekinu Pu-Yi bawi obecnie w Mukdenie, gdzie jest gościem księ-cia chińskiego Kung. Pobyt jego w Mukde-nie ma nosić charakter prywatny.

Komunikat japońskiego ministers. spraw zagranicznych donosi natomiast, że ekscesarz który dotychczas mieszkał w japońskiej kon-cesji w Tientsinie, przepadł gdzieś bez śladu.

„News Chronicle” donosi, że obecnie zdołano już wyjaśnić przyczynę wybuchu roz-ruchów w Tientsinie. Japończycy przekupili bandę generała chińskiego Szijuszana, aby przez zamieszanie, spowodowane walkami, za-tuszować wywiezienie cesarza Pu-Yi do Man-dzurji.

Sprawa więźniów brzeskich

Zeznania p. Herbaczewskiego o p. Dubois

O godzinie 10.15 sąd rozpoczął przesłuchiwanie świadka Cherbaczewskiego, adwokata, który został zaprzysiężony. Świadek ten mówił sądowi o działalności posła Dubois na terenie Grodna i grodzieńszczyzny w latach 1929 i 1930. Z zeznań wynika, że mowy pos. Dubois miały charakter klasowy, podkreślały krytyczny stosunek PPS. do rządu ale nie były przeciwrządowe, a to ze względu na dość niski poziom umysłowy słuchaczy do których poseł Dubois musiał dostosowywać swoje przemówienia.

Prok. Rauze zapytuje, na jakim stanowisku stoi partja komunistyczna, a na jakim „Hromada Białoruska“, którą pos. Dubois zdaniem świadka zwalczał Prokuratorowi chodzi o to, że „Hromada Białoruska“ ma tendencje nacjonalistyczne, a świadek twierdził, że jest ona pod wpływami komunistycznymi.

Świadek wyjaśnia, że chodzi tutaj o metody „Hromady Białoruskiej“ a poseł Dubois stale mówił robotnikom, że ich interes jest łączny z interesem państwowości polskiej.

Zatarg obrony z prokuraturą

Na salę wchodzi adwokat Rozencwajg z Krakowa. Prokurator zgłasza wniosek, aby zwolnić z przysięgi w myśl art. 110 punkt 3 (artykuł ten mówi o zwolnieniu z przysięgi podejrzanych o udział w czynie będącym przedmiotem rozprawy. Przyp. Red).

Adw. Berenson: — Spotykamy się z dziwną sytuacją. W liczbie naszych świadków około 100 osób brało udział w pracach stronnictwa, już raz miałem zaszczyt zwrócić uwagę, że można było więcej ludzi wywieść do Brześcia, w konsekwencji utworzyć wielką ławę oskarżonych, którąby nie pomieściła się w tym pałacu Pacy. Tego jednak nie zrobiono, a gdy przychodzą jako świadkowie, składają się tego rodzaju groteskowe wnioski. Powtarzam gdyby był materiał to by na ławie oskarżonych ci ludzie siedzieli. To też wnioski p. prokuratora uważam za manifestacyjne i proszę o oddalenie ich.

Adw. Sterling dodaje do powyższego, że akt oskarżenia został sformułowany i że nie można do niego nic dodawać. Słowem art. 110 nie może mieć tutaj zastosowania.

Prok. Rauze, stwierdzając, że św. Rozencwajg był komendantem milicji w Krakowie powołuje się na orzeczenie sądu najwyższego, który nawet poplecznictwo podciąga pod ten artykuł.

Św. Rozencwajg chce zabrać głos.

Przewodniczący: — Pan w tej chwili nie ma nic do powiedzenia.

Adw. Sterling prosi o stwierdzenie, czy świadek w śledztwie był badany w charakterze świadka czy podejrzanego.

Sąd za stołem naradza się.

Prok. Rauze: — Nie neguje, że był badany jako świadek.

Adw. Sterling nawiązuje do tego, że nie można przetrzącać Rozencwajga z charakteru świadka na podejrzanego.

Obroncy szepczą między sobą. — Niech skierują sprawę do śledztwa przeciwko niemu, to wtedy nie będziemy protestować — mówi półgłosem jeden z obrońców.

Przewodniczący po krótkiej naradzie oświadcza: — Ponieważ jest to kwestja zasadnicza, która dotychczas może wielu innych świadków, sąd udaje się na naradę.

Narada.

Na kwestja czyto proceduralna czy

świadka dopuścić do przysięgi, czy też ma składać te zeznania bez przysięgi, zajęła sądowi 12 minut. Przez ten czas pan Rozencwajg stał przy pulpicie wyczekując postanowienia sądu.

decyzja sądu

Z sali narad wyszedł nareszcie sąd i przez ustą przewodniczącego ogłasza:

— Z uwagi na to, że jednym z punktów oskarżenia jest przynależność do Centrolewu a świadek brał udział w czynnościach Centrolewu, co zarzuca się oskarżonym, sąd postanowił go przesłuchać bez przysięgi.

Jednocześnie przewodniczący zwrócił się do p. Rozencwajga z pouczeniem, że może nie mówić o rzeczach które osobiście mogą go obciążać.

P. Rozencwajg: — Nie skorzystam z tego przepisu prawa i oświadczam, że zdaję sobie sprawę, że czy bez przysięgi, czy zaprzysiężony powinienem zeznać prawdę.

Św. adwokat Rozencwajg

Przewodn. — Czy brał pan udział w delegacji do starosty krakowskiego razem z p. Dubois?

— Nie ja tam nie byłem, chodził pan Wohnout.

— A czy wie pan co było treścią roz-

mowy u starosty?

— Słyszałem że poszli prosić o zezwolenie na odbycie kongresu Centrolewu w Krakowie. Wiem o tem dokładniej z aktu oskarżenia i z przebiegu rozprawy.

— Co pan może powiedzieć o charakterze udziału p. Dubois w kongresie krakowskim?

— Nic, nie widziałem go tam.

Pytania obrony rozpoczyna adw. Rudziński: — Czy należy pan do OKR.?

— Tak, od 1924 r. OKR. krakowski jako wyjątek jedyny w całej Polsce składa się ze 120 ludzi. Tak liczny OKR. ma na celu jaknajwiększą możliwość oddziaływania na członków partji, w razie wypadku można telefonicznie mieć cały Kraków do dyspozycji.

Adw. Rudziński zadawał następnie pytania o sprawy organizacyjne PPS., o radę wojewódzką, o egzekutywę OKR-u i egzekutywę rady wojewódzkiej.

— Egzekutywa składa się obecnie z 15 ludzi poprzednio z trzydziestu kilku, jednak gdy zaszły prowokacje wśród członków egzekutywy, zredukowaliśmy ich liczbę.

Świadek Rozencwajg zeznaje w dalszym ciągu.

Ultimatum Japonji

LONDYN, 16. 11. — Sytuacja nad rzeką Nonni jest nadal naprężona. Telegrafują z Tokio, że wskutek koncentracji armji jen. Maa, liczącej już obecnie około 20.000, stojących naprzeciwko o wiele słabszych sił japońskich, istnieje silna obawa niezwłocznego natarcia.

Celem uniknięcia go władze wojskowe

w Tokio poleciły naczelnemu dowódcy armji japońskiej w Mandzurji przesłać ultimatum jen. Maa, podając warunki następujące:

1) armja jen. Maa powinna wycofać się na północ od Cicikaru, a wojska chińskie, skoncentrowane ostatnio dokoła Cicikaru i Anganczi, powinny powrócić do swych pierwotnych garnizonów;

2) armja jen. Maa nie powinna dokonać żadnego posunięcia na południe od kolei wschodnio-chińskiej;

3) kolej na dystansie Tao-Nan-Anganczi ma być eksploatowana przez jej własną administrację i armja jen. Maa nie ma stawiać tej administracji najmniejszego pod żadnym względem oporu. W razie niewykonania tych warunków armja japońska przedsięwzięć niezwłocznie środki katagoryczne i skuteczne;

4) jen. Maa winien wykonać wymienione warunki w ciągu 10 dni od daty 15 listopada;

5) oddział wojsk japońskich, dozoruający naprawy mostu na rzece Nonni, wycofa się niezwłocznie po wykonaniu powyższych warunków przez jen. Maa, bądź to na południe od Tao Nanu, bądź też na wschód od Czen Czia Tunu.

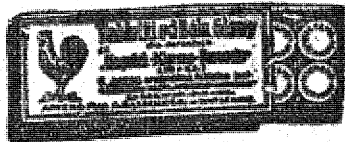
RYGA, 16. 11. — Prasa sowiecka donosi z Tokio, że japoński minister spraw wojskowych dał wolną rękę dowódcy japońskiej armji okupacyjnej w Mandzurji, co do kontynuowania operacji strategicznych. Według szczegółowych doniesień, lotnicy japońscy ostrzeliwali Cicikar, przyczem 4 żołnierzy i 7 osób cywilnych zostało zabitych. W różnych miejscach miasta wybuchły pożary.

W Tiensinie odbyły się demonstracje przeciwjapońskie. Liczący kilka tysięcy tłum demonstrantów przypuścił szturm do gmachu konsulatu japońskiego.

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM“ „Migreno-Nervosin“ należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem“, „Migreno-Nervosin“ zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporzyciwie polecane proszki ludzaco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK“ „MIGRENONERVOSIN“ w formie tabletek w opakowaniu po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 50 gr. — Żądać tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin“, w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego

Proces nie na czasie

Trzeba dopiero czytać głosy prasy zagranicznej, francuskiej, angielskiej, szwajcarskiej, niemieckiej — żeby choć mieć pobieżne pojęcie o tem — w jakiej mierze zaszkodził Polsce proces brzeski,

Rzecz prosta — ze względów cenzuralnych — nie możemy przytoczyć tu ani jednego procentu komentarzy prasy europejskiej — zaznaczamy jedynie, że pogląd jaki tam mają na nasze stosunki, może jedynie iść w porównanie z poglądem, jaki zaczerpnęli o Syberji ze znanego dzieła angielskiego pisarza Kennana.

Nie wiemy, kto podsunął naszym władzom tą przeraźliwie genialną myśl, poruszenia tego wrzodu brzeskiego — ale rzecz pewna, że wyświadczył On niedźwiedzią przysługę i obecnemu rządowi, co wywołuje u nas niepowstrzymany potok łez — ale co gorsze i Rzeczypospolitej i całej ludności kraju.

W tej chwili, kiedy cały świat czuje do nas różnego rodzaju bóle i ma najrozmaitsze pretensje, kiedy senator Borah wyraźnie występuje za zagarnięciem Pomorza przez Niemców, a we Francji jest do nas taki „kryzys zaufania” — jakiego tam nie było od czasów istnienia III-ciej Republiki, występowanie z procesem, który wcale nam honoru nie przynosi, dobijanie na zimno ofiar twierdzy brzeskiej jeszcze wyrokiem, o sentencji którego, już dziś nikt nie ma najmniejszej wątpliwości — jest to conajmniej fatalną komedią pomyłek, za którą Grecja bardzo drogo zapłaci.

I gdyby jeszcze w toku procesu ujawniono jakieś karygodne machinacje osławionego „Centrolewu”, jakiś ponury spisek, uknuty w katakumbach kościoła na Grzybowie, gdyby były istotnie te mnogie tłumy uzbrojonych w karabiny maszynowe, rewolucjonistów, które z chóralnym śpiewem na nutę: „Jedź, jedź do Krety...” ruszyłyby niepowstrzymaną falą na Belweder — być może zesłanie tych katorżników w góry Świętokrzyskie, do Studzienca, lub innej „jakuckiej obłasti” — miałyby — być może, racje bytu.

Ale — jak z zeznań świadków wynika, mamy tu do czynienia z długim rzędem manekinów, z których jeden coś słyszał, drugi niczego nie widział, a trzeci podsłuchiwał „w ubikacji”, a odgłosy które go dochodziły nie miały jednak nic wspólnego — z terkotaniem karabinu...

Złapano wprawdzie pod Zabkovicami „armie” w błękitne uzbrojone mundury, demokratycznie czerwonym okraszone krawatem, ale okazuje się, że rewolucjonisci ci mieli jako całkowite uzbrojenie kijki i maszerowali w sąsiednie krzaki, czemu przeszkodziło im dzielne natarcie władz pod wodzą generała, czy innego komisarza.

W innym „arsenale” PPS-u, znaleziono dwie zardzewiałe szable i jeden rewolwery nabój — ale wątpimy, czy armia „Centrolewu” w ten sposób uzbrojona mogłaby się choć miesiąc opierać siłom zbrojnym Rzeczypospolitej.

Dlatego też — wyrok w tej sprawie jakkolwiek będzie gwoździem do trumny tych ponurych zamachowców, ale obawiamy się sądząc z głosów prasy zagranicznej, że będzie również gwoździem zamykającym nam „na amen” tresory banków zagranicznych, oraz kufereczki francuskich rentierów.

I dlatego — póki jeszcze czas, póki jeszcze można — należałoby pod wszelkim pozorem — zawiesić proces brzeski, który dzisiaj nie jest ani na miejscu, ani na czasie.

Nie znamy zakulisowych czynników, któ

re spowodowały ten niefortunny krok „kogoś” z Min. Sprawiedliwości, ale chcielibyśmy, ze względów kurtuazyjnych uwierzyć, że zachodzi tu trudne do pomyslenia, odebranie rozu mu temu, kogo Pan Bóg chciałby srodze ukarać...

Siła żywotna Niemiec

„Times” ogłosił obszerną korespondencję swojego berlińskiego sprawozdawcy na temat obecnej sytuacji gospodarczej Niemiec, w której udowadnia, iż Niemcy zajmują obecnie pierwsze miejsce wśród krajów eksportujących na całym świecie.

W sierpniu eksport Stanów Zjednoczonych wyniósł 32 miliony funtów, Wielkiej Brytanji 28 milionów, zaś Niemiec — 40 milionów funtów. Za okres 8 miesięcy od stycznia do sierpnia 1931 r., eksport Wielkiej Brytanji osiągnął 263 miliony, eksport Stanów Zjednoczonych 326 milionów, zaś Niemiec 320 milionów funtów. Wobec tendencji, ujawnionej tak jaskrawie w sierpniu, należy z pewnością ocze kiwać, iż w okresie pełnych 12 miesięcy rb. Niemcy będą bezapelacyjnie przodować w eksporcie, wyprzedziwszy nietylko W. Brytanię, ale również i Amerykę.

„Times” stwierdza, iż eksport Niemiec zawiera przeważnie wyroby fabryczne, co daje maksimum zysku oraz zatrudnienie. Sprawdzają się teorie, że Niemcy posiadając najbardziej nowoczesny mechanizm wytwórczy, wyjdą z kryzysu ogólnoświatowego w daleko lepszej sytuacji od swoich rywali.

Dziennik stwierdza, iż Niemcy dłużne są 20 miliardów marek w kredytach krótko i długoterminowych zagranicą. Niemcy spodziewają się, iż będą spłacać bardzo mało i głównie w świadczeniach rzeczowych z tytułu reparacji, natomiast długi prywatne będą rozłożone na wygodne roczne spłaty. Niemcy, jak dalej pisze „Times”, za wszelką cenę będą usiłowały utrzymać swoją dominującą pozycję w eksporcie, co stanowi dla nich korzystną kompensatę.

Niemcy gotowe są podjąć niezbędne środki celem wyrównania ewentualnej szkody, jaką ich eksportowi może wyrządzić spadek funta, Sztabem generalnym, który kieruje odnośną akcją, będzie nowomianowana gospodarza Rada Doradcza, które akcja pójdzie w kierunku zniżki płac oraz zmniejszenia cen.

Artykuł „Timesa” bardzo szczegółowo analizujący sytuację Niemiec, wywołał w Londynie wielkie wrażenie. City pod wrażeniem widma konkurencji niemieckiej uświadamia sobie równocześnie, iż kapitał brytyjski ulokowany 80 milionów funtów w kredytach krótko i długoterminowych w Niemczech, spełnia samobójstwo gospodarcze.

Do czego służą wyroki Najw. Trybunału?

P. Henryk Przewłocki, właściciel majątku Mordy, w powiecie siedleckim, zwrócił się z szeregiem podań do Ministra Skarbu, prosząc o udzielenie mu zezwolenia na uruchomienie fabryki drożdży w swym nieczynnym browarze, położonym w majątku Mordy

W podaniach swoich p. Przewłocki dowiódł, że ma możliwość finansową uruchomienia powyższej fabryki, że wobec nierównomiernego rozmieszczenia istniejących w Polsce drożdżowni położenie jego fabryki byłoby korzystnym i że mógłby produkcję należącej do niego drożdży rozwijać dając towar tani i zaspakajając wciąż wzrastający popyt na drożdże na Kresach Wschodnich. Rozatem podniósł, że wydanie mu koncesji byłoby pożyteczne dla kraju ze względu na szkodliwy monopol Zrzeszenia Producentów Drożdży: zatem zaś zamiast nieopłacającego się browaru prowadziłby on przemysł żywotny, dając pracę większej ilości robotników w ubogim miasteczku, Wreszcie, zdaniem petenta, byłby on w stanie, wykorzystując dogodnie położenie majątku na głównej linii kolejowej Warszawa—Wilno, produkować drożdże w stanie suchym na eksport.

Minister Skarbu pismem z dnia 4 października 1930 r. zawiadomił petenta, iż „wobec zapadłej decyzji nieuruchamiania nowych fabryk drożdży”, proby jego nie uwzględnia,

Powyzszą decyzję Ministra zaskarżył p. Przewłocki do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, prosząc ochylenie jej. Władza pozwana w odpowiedzi na skargę, wniosła o oddalenie skargi, jako nieuzasadnionej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny po rozważeniu tej sprawy zaskarżone orzeczenie uchylił. Motywy decyzji N. T. A. były w streszczeniu następujące.

Nadawanie koncesji na wyrób drożdży

jest wprawdzie pozostawione swobodnemu uznaniu władzy, jednakowoż stronie pozostawiona być musi możliwość obrony przeciw przekroczeniu przez władzę granic tego uznania, a Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu możliwość zbadania czy granice zakreślone swobodnemu uznaniu władzy nie zostały w konkretnym wypadku przekroczone, Zaskarżone orzeczenie nie powołuje się na żadną podstawę prawną, natomiast powołuje się na „zapadłą decyzję” bez żadnego bliższego określenia tej decyzji. Stąd może być uzasadniona wyrażona w skardze wątpliwość co do tego, przez kogo decyzja ta została powzięta i w konsekwencji jakie jest jej prawne znaczenie.

Pomimo orzeczenia Najw. Trybunału Administracyjnego min. Skarbu ponownie odmówiło udzielenia koncesji na otwarcie fabryki drożdży w Mordach.

ALIBI!

Obróńca odwiedza w celi aresztowanego w celu omówienia szczegółów obrony:

Naprawdę szkoda, że pan nie może udowodnić swego alibi. Czy niema nikogo, kto pana widział w tym czasie, kiedy popełnił wlamanie?

— Dzięki Bogu, nie było nikogo.

ZABAWA

Synek: — Mamusiu bawiliśmy się w piątce, Rozdaliśmy masę listów na ulicy!

Matka: — Skąd mieliście te listy?

Synek: — Znaleźliśmy je w szufladzie mamusi, przewiązane niebieską wstążeczką...

Sanacja szkół w Sowieciech

MOSKWA, 16. 11. — Komisarz oświaty publicznej opracował projekt nowej piatiletki, tym razem szkolnej.

Ustrój szkolny miałby ulec całkowitej reorganizacji. Między rokiem 1933 a 1938 projektowane jest otwarcie 5 tysięcy szkół wsze lakiego typu. Na jednego ucznia wypadaloby w pomieszczeniach 25 metrów kubicznych powietrza.

Projekt przewiduje stworzenie przy każdej szkole pracowni naukowej, kuchni dla uczniów i placu gier sportowych. Nsuczyciele mieliby zapewnione mieszkania, co dotychczas nie było brane pod uwagę.

Komentując ten projekt, „Krasnaja Gaze ta” przypomina, że ciężki stan finansów rosyjskich nie pozwoli na urzeczywistnienia tego planu w całej rozciągłości.

Spisek przeciw rządowy w Hiszpanji

MADRYT 16. 11. W kościele Niepokalanego Poczęcia przeprowadzono rewizję w czasie której znaleziono magazyn broni oraz listę, zawierającą nazwiska około 600 osób, które jak przypuszczają pozostawały w związku ze spiskiem przeciw rządowym. Proboszcz kościoła danego w czasie śledztwa oświadczył, iż wiele kościołów przedsiębrało środki ostrożności, mając w pamięci incydenty z roku ubiegłego, gdy podpalano klasztory i kościoły.

Na stacji granicznej Irun aresztowano margrabiego Aldaida, wmieszanego w afere do spisku przeciw rządowego.

Oddziały białych w Mandzurji

MOSKWA 16. 11. Pisma sowieckie twierdzą, iż oddział białogwardystów dokonał napadu na Wschodnio-Chińską kolej, na północ od Siu-Lin-Cze. Inny oddział składający się ze 100 osób dokonał napadu w rejonie Ta-Cho-Sana. Dzięki Japonczykom białogwardziści są dobrze uzbrojeni i mają w swoim posiadaniu karabiny maszynowe. Główny sztab białogwardystów znajduje się w okolicach Ju-Tin-Dze.

Objawy antysemityzmu

W ubiegłą niedzielę uczeń miejskiej szkoły handlowej Buda, został napadnięty przez 5 żydów, na ul. Nowomiejskiej.

Zepchnięto go na jezdnię, gdzie rzucili się wspomniani na Buda, usiłując go pobić.

Uczeń wyrwał się z rąk opryszków i uciekał w kierunku Placu Wolności, ścigany przez napatników.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności z je-

dnej z bram wychodził posterunkowy, z którym udało się schwycić jednego z uczestników, którego odprowadzono do komisariatu na Starym Mieście.

Dziwnymi drogami chodzi antysemityzm: rezultatem strasznych pogromów żydowskich w Polsce są... dwa pogrzeby katolickie.

—o—o—o—

Rozruchy antyżydowskie w Łowiczu Tłum demoluje okna i drzwi sklepów

ŁOWICZ, 16. 11. — W dniu wczorajszym w sali „Sokoła” w Łowiczu odbył się wiec. Po zakończeniu wiecu koło godz. 6 uformował się pochód, który skierował się w dzielnicę żydowską.

Demonstranci poczęli kamieniami wybić szyby w sklepach żydowskich, wyrwać zamknięte drzwi, przyczem kilka sklepów

splondrowano. Równocześnie niektórzy z demonstrantów poczęli bić napotkanych na ulicy żydów. Kilku żydów poraniono. Mordka Chorec odniósł ciężkie rany.

Demonstracji położyła kres policja oraz interwencja komendanta miejscowego garnizonu.

•••

Stare metody

„Nasz Przegląd”, organ sjonistów, redagowany w języku polskim w związku z zaburzeniami na uniwersytetach publikuje następującą informację:

„Władze bezpieczeństwa publicznego sporządzają dokładny spis aresztowanych podczas ostatnich zajęć studentów, celem przedstawienia tych spisów władzom wojskowym. Ponieważ studenci ci zawieszeni są w swych prawach akademickich tracą wszelkie prawa do korzystania z ulg przewidzianych przez ustawę wojskową dla młodzieży studującej. Wszyscy mają być natychmiast po pozbawieniu ulg wojskowych powołani do

szeregów. Nastąpi to w najbliższym czasie.

Wspominając o tej zapowiedzi „Naszego Przeglądu”, „Gazeta Warszawska” pisze:

„Metody takie były wprawdzie w stosunku do młodzieży polskiej stosowane, ale przez rząd carski i w roku 1863”.

„Robotnik” wyraża opinię:

„Byłoby to dokładnie powtórzenie zarządzeń jednego z carskich ministrów oświaty z końca ubiegłego stulecia. Byłoby takie zarządzenie dołaniem oliwy do ognia”.

O ile nam wiadomo — że tej oliwy już dolano.

PROCES W DYNEBURGU

W Dyneburgu przy drzwiach zamkniętych odbył się proces przeciwko garstce zamieszkałych na Łotwie Polaków, należących do „Związku Polaków na Łotwie”.

Jak wiadomo, choćby z rozpraw na temat w Sejmie bezpośrednio po oświeceniu sprawę przez ministra spraw zagranicznych, Zaleskiego, proces ten nie tylko stanowi wołanie o pomstę do nieba pogwałcenie zasady sprawiedliwości, lecz odbił się w bardzo ujemny sposób na całokształcie stosunków wzajemnych polsko-łotewskich.

Nie trzeba przypominać, że Polska w okresie paroletniej walki z bolszewikami bardzo się państwu łotewskiemu przysłużyła, przyczem jedną z tych zasług, mianowicie ofiarowanie Łotwie 6 gmin, położonych na lewym brzegu Dźwiny, opinia polska poczytuje dotąd jeszcze rządowi naszemu za błąd. W tych warunkach wytaczanie mniejszości polskiej na Łotwie procesu o zdradę stanu jest przedewszystkiem wyjątkowym nonsensem.

Najwidoczniej zdawała sobie z tego sprawę również Łotwa, skoro proces odbył się przy drzwiach zamkniętych. Sprawozdawca wileńskiego „Słowa”, wysłany specjalnie na ten proces, twierdzi, że świadkowie w tej sprawie to wyjątkowo nieinteligentni, nieraz nastraszeni chłopcy. Tym łatwiej więc z ich prostych zeznań wywnioskować, jak niesmierne kruche podstawy miał cały akt oskarżenia, którego celem było wykazanie „anty państwowych” kncwań mniejszości polskiej.

Oto charakterystyczne rozmówki:

Anna Peteraa: Ach ty Polka!

Siostra: Na i Polka, a ty przeklęta Ło-

łotka!

Anna: Won was stąd wszystkich wyrzucić!

Siostra: Niewiadomo kto kogo, was stąd prędzej wygonimy, jak przyjdą Polacy.

Ot — mówiąc po naszemu — tobie i masz! Gotowe oskarzenie; oderwanie części terytorjum od Łotwy na rzecz Polski drogą plebiscytu.

Ale jest świadek jeszcze bardziej klasyczny: siedł sobie raz popod domem, gdzie mieści się Związek Polaków. Okno otwarte, słyszy rozmowę; „my ich stąd wyrzucimy”... więcej nie słyszał nic. Kto kogo wyrzuci? — Nie wiem — powiada.

Sędzia: Ale jak świadek myśli?

Świadek: Bo ja wiem, kogo tam mieli wyrzucić...

Sędzia: A może to nas, Łotyszów?

Świadek: Kto ich tam wie, może i nas.

Ciekawy proces..

OFIARA NAUKI

Nauka współczesna skróciła mi życie o cały rok.

Nieudana operacja czy zła kuracja? Nie — zawdzięczam to odciskowi palca.

W GÓRACH

Pewien jegomość idzie poraz pierwszy w góry z przewodnikiem. W miejscu nieco niebezpiecznym przewodnik obwiązuje go sznurem.

— Co to znaczy — woła oburzony jegomość. — Czy pan myśli że ucieknę i nie zapłacę.

MAŁŻENSTWO

On: — Nie całujesz mnie nigdy, chyba wówczas tylko, kiedy ci potrzebne są pieniądze.

Ona: — Czy to tak rzadko?

—o—o—o—

W krzywym zwierciadle.

Dobrze jest swe oblicze zobaczyć choć zdala:
Świadczy o tem żalosa historyjka drwała,
Który, mając wolnego bardzo dużo czasu,—
Wybrał się aa rąbanie gałęzi do lasu.
Siadł okrakiem na grubej i mocnej gałęzi,
I jął rąbać z rozmachem!.. Teraz ciężko rzezi,
Bo spadłszy wraz z gałęzią — silne dostał ciągi...
Połamał ręce, nogi, i poskręcał kręgi...
Biedaczysko, żalostnie rozmyśla w szpitalu:
Nie rąb głupio, gdy siedzisz na gałęzi, — drwału!

*
Czy rządowi nie mówią jasno dzieje owe,
Co czyni, gdy podcina źródła podatkowe?..

ARGUS.

KRONIKA

11 T. PAD

7

WTOREK

KALENDARZYK

Grzegorza

Porachunki w świecie przestępczym

(a) W dniu wczorajszym na posesji przy Łącznej 13 został napadnięty przez nieznanego sprawcę 19-letni Edward Chytowski, zamieszkały w tymże domu.

Napaśnik pchnął Chytowskiego nożem w brzuch, rozpruł przeponę, tak że jelita wypłynęły. Rannemu pośpieszył z pomocą lekarz pogotowia ratunkowego zaalarmowany przez przechodniów. Po nałożeniu opatrunku Chytowskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Charakterystycznym jest że ranny Chytowski, choć zasadniczo zna napaśnika, nie chce wyjawić jego nazwiska, twierdząc, iż jest to sprawa honorowa i sam się z nim porachuje.

Pod kołami samochodu

(a) Przy zbiegu ulic Kilińskiego i Napierkowskiego najeżony został przez samochód przechodzący przez jezdnię 14-letni Stanisław Gurczewski, syn robotnika zamieszkałego przy ulicy Kraszewskiego 56. Rannemu udzielił pomocy lekarz pogotowia. Szofera pociągnięto do odpowiedzialności.

Wrzenie wśród piekarzy Teror strajkujących

(a) Sytuacja w strajku czeladników piekarskich, trwającym już od kilku tygodni, rokowała nadzieje na rychłe i pomyślne załatwienie, w dniu wczorajszym przybrała zgoła nieoczekiwany zwrot, gdyż czeladnicy postanowili obostrzyć strajk, by w ten sposób zmusić właścicieli piekarni do uwzględnienia postulatów robotniczych.

Strajk piekarzy dał się zauważyć na terenie miasta, albowiem brak było pieczywa, szczególnie chleba, zarówno w centrum miasta, jak i na przedmieściach, gdzie jednak brak chleba dawał się odczuwać w mniejszym stopniu, albowiem znajdujące się mniej sze piekarnie obsługiwane były w części przez samych właścicieli.

Akcja piekarzy nie jest całkowicie solidarna, jak to wskazują licznie notowane akty sabotażu ze strony strajkujących, którzy przy pomocy kijów, noży i innych narzędzi dentystrycznych zmuszali pracujących czeladników, a nawet mistrzów do przerwania wypieku.

Władze policyjne w związku z tem wy-

Mocna argumentacja zaprowadziła dozorce do kryminału

(a) Paweł Trzepałkowski, lokator domu przy ulicy Rokicińskiej 16 w nocy z dnia 4 na 5 września rb, powracał dość późno wieczorem do domu i z tej racji dzwonił na dozorcę Józefa Słupeckiego, który mu otworzył bramę.

Trzepałkowski nie uiszczył „honorarium” za otwarcie bramy co niezbyt przyypadło do gustu dozorca. Następnego dnia tj. 5 września rb, zoczywszy go na podwórzu ostro zażądał uiszczenia gotówką należności za bramę, przyczem wywiązała się między nimi sprzeczka, w czasie której krewki dozorca łomem żelaznym „wyłomaczył” potrzebę uiszczenia honorarium.

Widząc to oknem, syn Trzepałkowskiego, Józef, zbiegł na dół, wyrwał dozorcę łom i począł okładać Słupeckiego, który wobec

takiego obrotowi rzeczy zbiegł do mieszkania.

W chwili gdy młody Trzepałkowski wkraczał do mieszkania, podbiegł do niego syn Słupeckiego, 25-letni Józef który łomem żelaznym większych rozmiarów, zadał potężny cios Józefowi Trzepałkowskiemu w głowę, tak że ten padł z rozbitą czaszką.

Rannego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala, gdzie jedynie dzięki silnemu organizmowi i umiejętnej operacji udało się go utrzymać przy życiu.

Józef Słupecki został osadzony w więzieniu i w dniu wczorajszym stanął przed Sądem Okręgowym w Łodzi, który po rozpoznaniu sprawy skazał 25-letniego Józefa Słupeckiego na 1 rok więzienia.

Nowy zastęp bezrobotnych Rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej

(a) W dniu wczorajszym unieruchomione zostały zakłady Kaliskiej Manufaktury Płuszowej, w których zatrudnionych było 560 robotników.

Wszystkim robotnikom, administracja fabryki wydała zaświadczenie do Funduszu Bez-

robocia, uprawniające do pobierania zasiłku.

Jak się dowiadujemy powodem unieruchomienia fabryki był brak zamówień i zbyt- nie nagromadzenie gotowych towarów na składzie.

Nieudany występ wysłannika Kompartji

(a) W połowie lipca r. b. kierownik V brygady wydziału śledczego w Łodzi otrzymał poufne doniesienia, iż w związku ze zb- zającym się dniem antymilitarystycznym dli-

Łodzi przybyć ma specjalny wysłannik cen- tralnego zarządu komunistycznej partji pol- skiej który zajmie się opracowaniem progra- mu wystąpień i akcji dnia przeciwojennego.

W związku z tem wydano zarządzenia i wdrożono obserwacje. Dnia 22 lipca r. bie- żącego wywiadowca Olczyk któremu zlecono obserwacje przybyłego delegata centralnego zarządu kompartji, zauważył w parku im. Księcia Józefa Poniatowskiego jakiegoś osob- nika konferującego na jednej z ławek ze zna- nym mu komunistą, występującym pod pseu- donimem Abram.

Ponieważ stało się to w ścisłym związku z przygotowywaną na dzień 1 sierpnia roku bieżącego akcją antypaństwową a jak to u- stalono w drodze wywiadu przybyłszy miał za- zadanie zorganizowanie wystąpień obserwują- cy go wywiadowcy zatrzymali w chwili gdy opuszczał cukiernię,

Zatrzymanym okazał się 23-letni Aleksan- der Kowalski mieszkaniec Warszawy poszuki- wany przez Sąd w Warszawie. Kowalski w Warszawie został aresztowany pod zarzutem przestępstwa z artykułu 102 k. k. i zwolnio- ny następnie, po złożeniu 300 złotych kaucji zbiegł i ukrywał się.

W dniu wczorajszym Kowalski zasiadł na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Sprawę rozpoznawał Sąd pod prze- wodnictwem sędziego Kozłowskiego w asys- tencji sędziów Kubiaka i Balickiego,

Oskarżony przyznał iż należy do komu- nistycznej partji jednakże wyjaśnił, że do Ło- dzi przybył w poszukiwaniu pracy, nie zaś z- zamierem przygotowania demonstracji.

Sąd po naradzie skazał 23-letniego Ale- ksandra Kowalskiego na 6 lat ciężkiego wię- zienia.

Leslaua pobranie zażądał zwrócenia nieode- branej paczki z towarami,

Jakież było jego zdziwienie, gdy po roz- pakowaniu paczki, miał rzekomego towaru znalazł w środku kilkanaście starych kapelu- szy wartości około 12 zł.

Domyslając się, że jest to podejście ze strony Leslaua, zwrócił się do policji, która zajął się bliżej osoba oszusta.

Stare kapelusze zamiast komornego

(a) U małż. Kozłowskich zamieszkiwał w domu przy ulicy Południowej 31, w cha- rakterze sublokatora niejaki Berek Leslau.

Leslau zalegał w płaceniu komornego tak że w rezultacie Kozłowski zwrócił mu u- wagę, iż albo zapłaci, albo w przeciwnym ra- zie, on Kozłowski wniesie skargę do sądu.

Leslau uznał jednak za stosowne sam

dobrowolnie opuścić mieszkanie, a na poczet należności komornego w sumie 250. zł. dał Kozłowskiemu kwit, z rzekomo przesłanej do Kalisza paczki towaru, za który z chwilą o- debrania przez adresata poczta miała wypła- cić 320 zł.

Gdy po dłuższym czasie adresat nie od- bierał paczki, Kozłowski, który

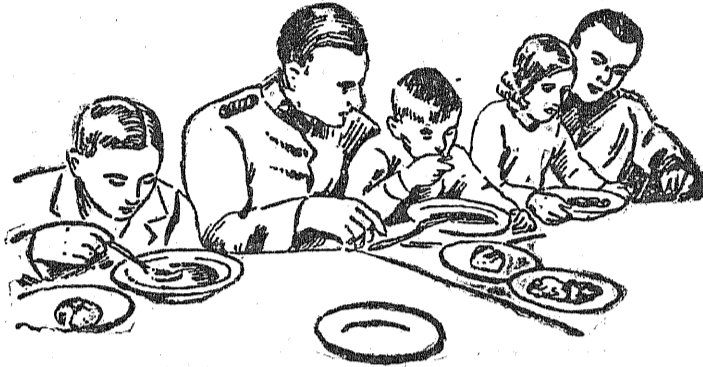
KAMPANJA NA KORSYCE

AJACCIO, 16. 11. — Policja wykryła kryjówkę słynnego bandyty Spada, który od paru lat był postrachem ludności. Bandyta jednak przed wkroczeniem policji zdołał zbiec wraz z całą bandą swą, zabierając ze sobą zapasy broni i amunicji.

PARYŻ, 16. 11. — General Forunier, wyznaczony przez rząd francuski na kierownika ekspedycji karnej przeciwko bandytom korsykańskim, udzielił wywiadu przedstawicielom prasy.

— Akcja nasza — oświadczył gen. Four

nier — posuwa się naprzód. Schwytaliśmy dotychczas przeszło 100 członków szajek bandyckich, jednakże dwaj najgroźniejsi przywódcy band, ukrywają się dotychczas w górach. O trudnościach, na jakie natrafiamy, sami panowie wiecie. Niektóre wioski, sprzyłające bandytom, musimy zdobywać szturmem. Zagadnięty, dlaczego władze wybrały jesień, a nie inną porę roku, gen. Fournier odpowiedział, że w górach spadły już śniegi, dzięki czemu łatwiej będzie zmusić bandytów do uległości.

Policja berlińska otworzyła ostatnio przytułek dla bezdomnych dzieci — gdzie te biedactwa doznają troskliwej i czulej opieki.

Kiedy będą otwarte uniwersytety?

Dzisiaj w Politechnice w godzinach południowych odbędzie się informacyjne zebranie rektorów wyższych uczelni stołecznych.

Ich Magnificecje mają zdecydować, czy należy wszcząć już wykłady.

Na tem stanowisku stanęły senaty poszczególnych wyższych uczelni z wyjątkiem Politechniki, gdzie — jak się okazało — wręcz wśród studentów były stosunkowo najmocniejsze.

Jeżeli nie nastąpią jakieś komplikacje — to wznowienie wykładów należy oczekiwać w czwartek bieżącego tygodnia.

Gdyby po wznowieniu wykładów nastąpiły dalsze zaburzenia na terenie Uniwersyte-

tu, bądź Politechniki, wtedy nastąpiłoby zamknięcie tych uczelni na czas nieograniczony.

Nastroj jednak wśród młodzieży każe przypuszczać, że do tego nie dojdzie.

Nastąpiło wśród niej znaczne odprężenie i spokój.

Postawa społeczeństwa, która kategorycznie wypowiada się przeciw burdom i bijatykom studenckim, wywarła pożądaną skuteczną wśród młodzieży.

Uświadomiona młodzież akademicka zda je sobie sprawę, że dalsze awantury byłyby już tylko na rękę wrogiej propagandzie zagranicznej.

G. P. U. w Hiszpanji

Temps podaje treść uchwał Korteżów co do „zabezpieczenia Republiki”. Jako zbrodnicze zostały uznane następujące czyny, karane więzieniem i zupełną banicją z kraju: każdy, ktokolwiek pobudza do krytyki ustaw i zarządzeń władzy — każdy, kto szczyuje jedną organizację na drugą, względnie wojsko przeciw organizacjom cywilnym, każdy, kto szerzy fałszywe wiadomości, zdolne zachwiać la-

dem i spokojem publicznym, każdy, kto nawołuje do gwałtownych aktów dla celów religijnych politycznych czy socjalnych, każdy, kto wyrazi się z lekceważeniem o rządzie republik, każdy, kto będzie wychwalał reżim monarchiczny i ludzi monarchizmu reprezentujących, każdy organizujący strajk, bez umotywowanych powodów.

Zmiany na stanowiskach urzędowych

(a) Przed niedawnym czasem szeroko omawiana była sprawa przeniesienia dotychczasowego Wojewody Kieleckiego p. Paciorekowskiego na stanowisko Wojewody Pomorskiego, oraz przeniesienia wice-Wojewody łódzkiego dr. Stefana Kirtiklisa na stanowisko wojewody kieleckiego.

Ze źródeł dobrze poinformowanych dowiadujemy się obecnie, że odnośnie tych przesunięć zaszły pewne zmiany.

Mianowicie Wojewoda Paciorekowski zostaje nadal na swym stanowisku, ze względu na znajomość stosunków terytorjalnych woje-

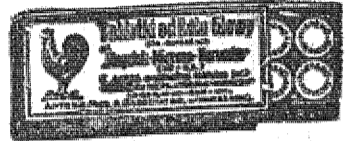
wództwa kieleckiego, natomiast na stanowisko wojewody pomorskiego wysuwana jest w pierwszym rzędzie kandydatura obecnego wice wojewody łódzkiego dr. Kirtiklisa tudzież wojewody wileńskiego dr. Beczkowicza.

Najprawdopodobniej jednak, na stanowisko Wojewody w Toruniu powołany zostanie dotychczasowy Wicewojewoda Łódzki dr. Stefan Kirtiklis.

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gąseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem” „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki łudzaco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENONERVOSIN” w formie tabletek w opakowaniu po 20 tabletek w pudełku Cen. zł. 50 gr. — Żądać tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin”, w oryginalnym opakowaniu Gąseckiego

Humor

WYWIAD

Mąż i żona rozmawiają na temat nowych sąsiadów na 3 piętrze.

— Mam wrażenie, że to straszne dziaństwo — powiada żona — nic dosłownie nie mają, ani paletni, ani garnka, ani koła do bielizny...

— Skąd ty o tem wiesz?

— Bo chciałam od nich te rzeczy pożyczyc.

CYNIK

Policjant: — Proszę pani, tutaj nie wolno się kapać.

Panna: — Dlaczego mi pan tego wcześniej nie powiedział zanim się rozebrałam!

Policjant: — Rozbierać się wolno.

Ekspedycja grenlandzka

BERLIN, 16. 11. Na dworzec szczeciński przybyła ekspedycja grenlandzka pod kierunkiem prof. Wegenera, przywożąc ze sobą niezwykle cenne zbiory oraz parę Eskimosów z okolic podbiegunowych.

Prof. Wegener wraz z towarzyszami spędził wśród lodów kilka miesięcy, badając tamtejszą florę, faunę oraz czyniąc liczne doświadczenia naukowe. Podczas pobytu w strefie podbiegunowej zmarł na szkorbut brat prof. Wegenera.

Dzielnych podróżników witali na dworcu przedstawiciele władz członkowie Tow. Geograficznego i Akademii Nauk.

Uczucie przepiętnienia bóle kiszki, bóle w bokach, ucisk w piersiach, bicie serca, usuwa stosowanie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Jozefa” usuwając zbytnie przekrwienie mózgu w oczach, w płucach i sercu. Żądać w aptekach i drogerjach.

Dwie ofiary potwornego rekina

Plaża i Miramer, leżąca w modnej dzielnicy Hawany stolicy Kuby, a odwiedzana licznie przez osoby z najwyższych sfer miejscowych i przyjezdnych, niepokojona jest ostatnio częstymi wizytami potwornej wielkości rekina, atakującego kąpielowiczów.

Wizyta „tygrysa morskiego” spowodowała już dwa tragiczne wypadki, z których jeden już zakończył się śmiercią ofiary. Oto jeden z plażujących, zażywając kąpeli 23-letni Pablo Modina, zapuścił się nieco dalej w wodę i został napadnięty przez rekina. Po stoczonej walce na dość głębokiej wodzie młody Modina ledwo zdołał uciec z życiem.

Przywieziony do brzegu przez dozorcę rybaka w łodzi, Modina został tak okropnie pokaleczony przez potwora, że po odwiezieniu do szpitala, skonał na stole operacyjnym w strasznych męczarniach. Drugą ofiarą ludojada jest również młody kubańczyk, nazwiskiem Laureano Zdroguyezo, który zdołał uciec z życiem, stracił jednak prawą nogę.

Zarząd plaży, która po tych tragicznych wypadkach opustoszała, wyznaczył dużą nagrodę za złowienie potwora-szkodnika. Miejscowi rybacy urządzili prawdziwe polowanie na potwora lecz niestety nie udało się go schwytać.

Kult rekina

Sekta, uprawiająca kult rekina została odkryta przez misjonarza amerykańskiego dr. C. D. Fox'a na wyspie Tugi w południowej części oceanu Spokojnego.

Wyspa ta należy do archipelagu Salomona. Sądzone dotychczas że wyspa ta jest niezamieszkała, tymczasem Fox stwierdził iż mieszkają tam tubylcy rasy politezyńskiej. Nie powstała nigdy jeszcze na Tugi noga białego, to też wyspiarze przyjęli Fox'a przyjaźnie zaprowadzili go dr swej osady po środku której wznosił się słup rzeźbiony w formie rekina jako swe bóstwo i składają mu ofiary. Słup — tetem jest wydrą żony i w wgłębieniu jego mieszczą się czaszki ofiar ludzkich, które kapłani składają dla przeblagania fetysza i utrzymania go w dobrym nastroju.

—0:0:0—

„Świat się kończy!” Monachjum pije ... mleko

Monachjum — stolica piwa zaczyna tracić swoją ugruntowaną od lat opinię! Cóż się stało?

Oto, według monachijskiego czasopisma lekarskiego, w mieście tem coraz mniej pija piwa.

Gdy w roku 1890 każdy monachijczyk wypijał rocznie 420 litrów piwa, w 1928 wypadało na każdego już tylko 220 litrów na osobę.

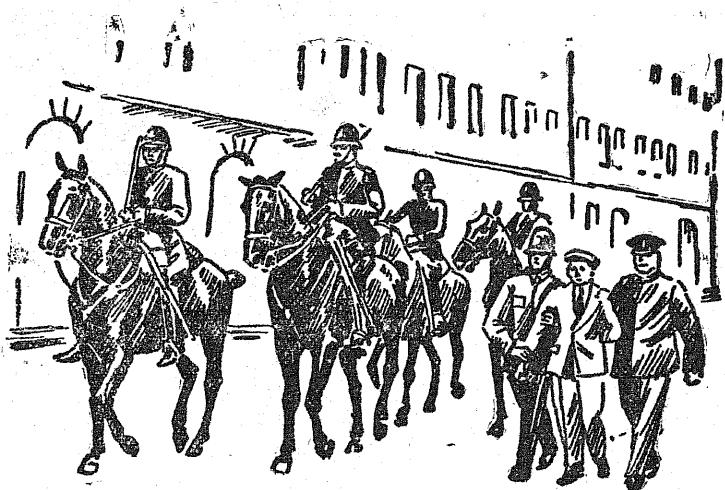
Cóż piją monachijczycy zamiast słynnego

bawarskiego piwa?

To samo czasopismo lekarskie twierdzi iż w Monachjum zapijają się poprostu mlekiem.

Gdy stolica Niemiec, Berlin, zużywa na osobę dziennie 0,27 litra mleka, w Monachjum wypada 0,35 litra mleka na osobę dziennie.

Mleko zwycięża piwo, które zdawało się być wszechwładne.

Kryzys w Anglii nie ulega poprawie

Pomimo zwycięstwa konserwatystów bezrobocie i spadek funta postępują dalej szybkimi krokami. Z dnia na dzień pogarszająca się sytuacja doprowadza do rozruchów, krwawo

tłumionych przez policję. Przez ulice miasta w okręgach przemysłowych często przejeżdżają silne oddziały konnej i pieszej policji rozpraszające i aresztujące demonstrantów,

Angielskie zwyczaje parlamentarne

Pomimo całej swej trzeźwości umysłu, Anglicy przywiązani są — jak wiadomo — do zakorzenionych wśród nich zwyczajów i tradycji, nieraz nawet utrudniających im stosunki życiowe, jak naprz. podział funta sterl. na 20 szylingów, szylinga na 12 pensów i posiadanie oprócz tego monety fikcyjnej, gwinei, li-

czącej 21 szylingów

To samo dotyczy się miar i wag, wszelkie zaś usiłowania wprowadzenia w Wielkiej Brytanji systemu metrycznego rozbijają się o upór synów Albionu, nie chcących się wyrzec odwiecznych swych instytucji,

Zaznacza się to również w instytucji par-

lamentu angielskiego, w której nietylko urządzenie sal obrad i zachowanie się posłów, ale także sposób prowadzenia dyskusji, tudzież ceremonji, połączonych z otwarciem lub zamknięciem sesji parlamentarnej lub z wyborem prezesa izby niższej, są zupełnie odmienne, niż w innych parlamentach europejskich.

Oto, na przykład scena z otwarciem obecnej sesji izby niższej, tj. izby gmin, dnia 4 października.

Gwar rozmów w sali obrad milknie nagle wobec przybycia woźnego Czarnego Berła (Usher of the Black Rod) z izby lordów.

Stosownie do zwyczaju odwiecznego za trzaśnięto mu przed nosem drzwi zewnętrznej izby i dopiero, gdy zapukał do nich trzykrotnie, otwarto je ponownie. Wówczas Czarny Berło wchodzi do sali, składając ukłon w stronę tymczasowego prezydium i wzywa izbę gmin do izby lordów. Poprzedzając przez p. Mac Donalda, p. Lansbury, p. Baldwina i p. Attlee, znaczna liczba posłów, posłuszna temu rozkazowi, dąży do izby lordów.

Tam oczekiwali na nich: lord Sankey, jako lord kanclerz, oraz czterech innych członków komisji królewskiej, w szkarłatnych togach, obramowanych gronostajami i w perukach białych, siedząc na ławie, okrytej sukniem szkarłatnym, a stojącej pomiędzy tronem królewskim, a symbolicznym wańtuchem wełny (na wańtuchu tym, zastępującym fotel, zasiada podczas obrad izby lordów, lord prezes). Stojąc u długiej lavy, zajmującej środek izby, a przy której stoją podczas rozpraw mówcy, przedstawiciele izby gmin wysłuchali odczytanego przez lorda kanclerza wezwania komisji królewskiej, aby obrali odpowiednią osobę na urząd „speakera” (marszałka) i powrócili dnia następnego dla uzyskania aprobaty królewskiej.

Po tej ceremonji, posłowie wrócili do swej izby. Tu powstał sir George Courthope (konserwatysta), na którego wskazał sekretarz główny (Chief Clerk) izby, sir Horace Dawkins i postawił wniosek o wybranie na „speakera” po raz trzeci posła, kapitana Fitz Roya zaznaczając w swej mowie, że kapitan okazał się strażnikiem honoru izby, ośrodkiem i symbolem parlamentaryzmu, rzecznikiem i opiekunem przywilejów poselskich, tłumaczem tradycji i sędzią zachowania się posłów.

Nowy parlament, bez procedensu tak pod względem składu, jak i rozmiarów swej większości, tudzież obarczony zadaniami olbrzymimi, wymagać będzie niezwykle dużo od swego prezydium. Ale kapitan Fitz Roy obdarzony najlepszymi zaletami żołnierza, sportmana i gentlemena angielskiego, mając „ucho”, które czasami nie dosłyszy, oraz „oko”, które czasami nie dojrzy tego, co lepiej będzie, aby pozostało niewidzianem, wykazał już zupełną zdatność do objęcia stanowiska „speakera”.

Wniosek powyższy, poparty serdecznie przez członka partji pracy, p. Willa Thorne choć poseł ten jest zaciętym przeciwnikiem, politycznym poprzedniego mówcy, przyjętym był przez izbę gmin jednogłośnie.

AUTO Z POPEDEM DO ALKOHOLU

Bardzo ciekawie przedstawia się nowelizacja ustawa o monopolu spirytusowym, o pracowaną obecnie przez ministerstwo skarbu.

Projekt przewiduje obniżenie spirytusu, używanego w przemyśle perfumeryjnym. Dotychczas spirytus ten był kaźony przy pomocy kwasu ftalowego, który jakkolwiek nie psuł zapachu, jednakże obniżał wartość wody kolońskiej i perfum.

Nowela przewiduje ścisłą kontrolę z wykluczeniem niepożądanych domieszek.

Pozatem projektowane jest upoważnienie rady ministrów do wydawania rozporządzeń o obowiązkowym mieszaniu benzyny z mochoodowej ze spirytusem.

Gdyby rada ministrów uznała to za właściwe, produkcja spirytusu mogłaby znacznie wzrosnąć.

Nowy lot do stratosfery.

Rycina nasza przedstawia u góry: przeszliczny model zielonego wełnianego płaszcza z oryginalnym przybraniem z czarnych astrachanów — u dołu: suknię balową z ładnym i pomyślnym — choć może nieco śmiałym dekoltem.

Wieczny zegar

Pod nazwą „Atmos” pewna firma francuska puściła w handel niesłychanie pomysłowy zegar, który bez nakręcania jest w ruchu i pozostać w nim może przez całe wieki. Czy onóść nakręcania w tym zegarze załatwiają wahania temperatury. Do tego służy następujący przyrząd. Krótka rurka szklana w postaci litery „U” kończy się w dwóch większych zalutowanych naczyniach. Rurka napełniona jest rtęcią sięgającą aż do naczyń. Te zaś zawierają gaz pewien pod tak silnym ciśnieniem, że znajduje się on częściowo w stanie skroplenia. Jedno z tych naczyń otoczone jest przyrządem podobnym do termosu który powoduje, że temperatura w tym naczyniu pozostaje stale niezmienną. Drugie naczynie wystawione jest na wahania temperatury. Przy wzrastającej temperaturze zamienia się w parę większa ilość gazu a rtęć wyparta zostaje w drugą odnogę i powoduje nachylenie się rurki szklanej umocowanej na tarczy poruszającej się naokoło osi. Spadek temperatury powoduje przechylenie się rurki szklanej w stronę przeciwną. Dla bardzo precyzyjnie zbudowanego mechanizmu składającego się tylko z 10 kółek, wystarczają te drobne wahania zupełnie do nakręcania. Według twierdzenia konstruktora zegara, wystarcza różnica temperatury o 1 stopień by zegar przez 120 godzin utrzymać w ruchu. Ponieważ codziennie wahania temperatury, nawet w równo ogrzewanych ubikacjach są daleko większe teoretycznie wzięwszy, zegar ten powinien stać dopiero po kilkuset latach i to z powodu zużycia mechanizmu.

Rozwód z powodu diamentu

Rozwód znanego milionera nowojorskiego Makleane, wydawcy „Washington - Post”, wzbudza w Nowym Jorku olbrzymie zainteresowanie. Makleane żył ze swoją żoną przez 25 lat w najzupelniejszej zgodzie. Niedawno nabyła pani Makleane za trzysta tysięcy dolarów znany diament „Hope”. W kilka dni później przejechany został na śmierć najmłodszy syn państwa Makleane. Na tem tle powstały rozdzwinki w małżeństwie których rezultatem jest rozwód.

Diament „Hope” waży 111 karatów i ma opinję, że przynosi wszystkim swoim posiadaczom nieszczęście. Kamień ten był ongiś okiem jakiegoś bożyszcza w Indjach. Skradł go pewien francuski awanturnik i ofiarował królowi francuskiemu Ludwikowi XIV. Przez sto lat był diament w posiadaniu Bourbonów a

Jak donoszą z Londynu, aeronauci angielscy bracia Short z Rocoesteru zajęci są obecnie budową specjalnego balonu, którym zamierzają dokonać lotu do stratosfery spodziewając się przytem osiągnąć wysokości 23 kilometrów a zatem znacznie wyżej niż do tarł prof. Piccard podczas słynnego swego lo

tu.

Bracia Short są doświadczonymi konstruktorem balonów i już przed 25 laty dokonali kilku wzlotów, które wywołały wówczas sensację.

W locie do stratosfery mają towarzyszyć aeronautom uczeni meteorologowie.

PIERWSZY ZAMACH KOLEJOWY NA ŚWIECIE

Wprawdzie Stephenson wybudował już w r. 1814 pierwszą lokomotywę, ale właściwego, praktycznego znaczenia nabrała kolej żelazna dopiero od r. 1840, a zaledwie między 1870 a 1880 rokiem zaprowadziły poszczególne państwa u siebie regularną komunikację pociągami.

Pierwszy zbrodniczy zamach na pociąg miał miejsce w Stanach Zjednoczonych. Było to krótko po wojnie domowej, która szalała w latach 1861—65 między stanami północnymi i południowymi o zniesienie niewolnictwa. Świeżo rozpuszczone wojsko nie rozeszło się

spokojnie do domów. Potworzyły się bandy zbrojeckie, napadające na podróżnych, na ośrodki, stwarzające w całym kraju atmosferę niepewności.

Najwięcej dawali się we znaki bracia Jesse i James Frank, którzy dobrawszy sobie godnych siebie kompanów, grabili, niszczyli i wcale nie szczydziłi życia ludzkiego. Raz nawet urządzili napad na miasto Lawrence, zastrzelili kilkuset ludzi i zrabowali, co tylko zabrać się dało. Policji w dzisiejszym tego słowa znaczeniu, nie było, a samoobrona obywateli zbyt była ociężała, by gonić opryszków po lasach, gdzie się ukrywali. Banda grasowała bezkarnie.

Wreszcie w głowach zbrodniczych braci powstał nowy pomysł: zrabować złoto, które miało być przewiezione ekspresem, kursującym między Denver a Kansas City. Ekspres w owych czasach nie spieszył się; robił na godzinę zaledwie 35 km. a więc dostatecznie wolno, żeby wskoczyć w bieg do pociągu i dokonać rabunku. Ale bandyci chcieli być pewni swego przedsięwzięcia. Choćby to miało kosztować kilkadziesiąt zabitych.

Dnia 28 czerwca 1873 rozkręcili śruby szyn tak, żeby maszynista pociągu nie podejrzanego nie zauważył. Wieczorem nadjechał pociąg, kopiąc dymem i dysząc gwałtownie, do zagrożonego miejsca. W tem zauważył maszynista, że szyny rozstępują się pod kołami parowozu, a lokomotywa zeslizguje się w bok. Zahamował gwałtownie, lecz było już za późno. Lokomotywa stoczyła się z nasypu, pociąg gając za sobą wóz sypialny i dwa wagony osobowe. Reszta wozów pozostała na nasypie.

Wśród pasażerów wybuchła zrozumiała panika; pośpiesznie wyskakowali z wagonów, lecz tu przywitał ich grad kul. Z ukrycia wyskoczyli bandyci, którzy nie zaprzestali strzelaniny, aż prawie wszyscy pasażerowie legli pokotem obok wykołowanego pociągu. Nieliczni tylko zdołali uciec do pobliskiego lasu.

Teraz rozpoczął się rabunek. Nie tylko zabrano ładunek złota, ale obrabowano pasażerów, rannych i zabitych, z wszystkiego, co mieli cennego. Następnie, objuczeni łupem zbiegli.

O należytej akcji ratunkowej nie mogło być w owych czasach mowy. Dopiero na drugi dzień jeden z ocalałych pasażerów pobiegł do najbliższej stacji, skąd wreszcie wyruszył naprędce złożony pociąg sanitarny z lekarzami.

Ofiarą bestjałskiego zamachu padło przeszło 60 pasażerów, którzy bądźto zmarli z ran, otrzymanych z powodu wykołowania się pociągu, bądź też zginęli od kul bandytów.

O zbrodniarzach słuch zaginął. Nikt więcej nie słyszał o krwawych hersztach, braciach Frank. Jedni sądzą, że pod innym nazwiskiem osiedlili się nieznani i w ukryciu dokonali żywota, drudzy przypuszczają (a to ma więcej cech prawdopodobieństwa) że zostali zamordowani przez swych kompanów podczas podziału łupów.

Był to pierwszy zamach kolejowy, po którym niestety poszedł cały szereg innych. I teraz stoja nam świeżo w pamięci okropne zamachy na ekspresy międzynarodowe, nie mniej straszne w skutkach, choć z innych powodów dokonane.

Dziwne koleje lekarstwa

Wyspy lofockie położone na północnym wybrzeżu Norwegii stanowią najbogatsze dla połowu ryb terytorjum w Europie. Zaludniają się one szczególnie w styczniu kiedy rozpoczyna się połów na włośsze czyli kabljony i na popularnie zwane pomuchle. Z ryby tej ważącej kilkanaście funtów zużytkuje się wszystko, najcenniejszą wszakże jej częścią jest wątroba która dostarcza znanego środka leczniczego tranu. Jak wiadomo tran jest znakiem i niedoścignionym środkiem na chorobę angielską rachitis, skrofulicznosc i zmięczenie kości.

Ta siła lecznicza tranu rybnego polega na tem, że zawiera on jak to wykazała nowoczesna nauka o witaminach ważną dla zdrowia ludzkiego witaminę D i A w większej ilości, niż jakikolwiek inny środek. Jak tedy dostają się te witaminy do wątroby włośzowej? Otóż dla powstania tych witamin posiadają największe znaczenie ultrafioletowe promienie słoneczne. Węływ ich będzie tam silniejszy, gdzie owo działanie promieni ultrafioletowych wzmocnione zostaje przez odbijanie promieni słonecznych od powierzchni wody, od lodu i śniegu oraz przez wolne od kurzu powietrze. Korzystne te warunki zachodzą np. na morzach polarnych. Rośliny tamtejsze jak na przykład wodorosty zawierają witaminy te w znacznej ilości. Rośliny te zjadają niższe żyjątka, które następnie stają się pożywieniem małych rybek, ażeby za ich pośrednictwem dostać się do wnętrza włośzowej, gdzie gromadzą się one w wątrobie.

Przemysł tranowy w życiu gospodarczym Norwegii poważną odgrywa rolę. W roku 1929 złowiono nad wybrzeżem norweskim więcej niż 60 mil. włośzowej które dostarczyły 95 tys. hl. tranu.

potem stanowił ozdobę diademu królowej Marii Antoniny. Po jej ścięciu diament zniknął. Przed wojną światową nabył go sultan Abdul Hamid. Po jego zdetronizowaniu sprzedano go Hiszpanowi, który padł ofiarą katastrofy okrętu. Wydobyl go z dna morskiego pewien nurek który później został zamordowany. Jednym z ostatnich posiadaczy kamienia był lord Hope, który ozenil się z artystką May Joe, ale ta mu uciekla i zabrala ze sobą diament który nie przyniosl jej szczęścia, albo wtem zmarla w nędzy. Diament przeszedl po tem przez wiele rak aż wreszcie dostal się w posiadanie pani Makleane.

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI: — Spódniczka czy toga
TEATR KAMERALNY — Hau Hau
COCTAIL Coraz lepiej

KINA

MOMUS — Byczo jest
CASINO — Wielkomijskie ulice
CAPITOL: -- Sewilla miasto miłości
APOLLO — Królowa mody.
CORSO: — I Amator kobiet. II W huku eksplozji.
CZARY — I. Czerwony pirat — II. Znak Zorrry
GRAND-KINO — Wesoły porucznik

LUNA — Światła wielkiego miasta
LUDOWY — Owoc zakazany
ODEON — Czar tanga
OŚWIATOWY — Dla dorosłych: Ulubienica maharadzy. Dla młodzieży: Ochotnik
PALACE — Cain
MIMOZA — Romas nad Rio Grande.
RAKIETA: — Arab
PRZEDWIOSNIE — Kawiarenka.
RESURSA — Ofiara ojca
SPLENDID: — On i jego siostra
ZACHĘTA — Jej chłopczyk
WODEWIL — Czar tanga

Dyrekcje kin są proszone aby we własnym interesie zawiadomiły zawczasu redakcję „Rozwoju” o zmianie programu.

Przez radio

Łódź, 17 listopada 1931 r.

11.40 Przegląd prasy krajowej
 11.58 Sygnał czasu
 12.05 Odczytanie programu na dzień bieżący
 12.10 Muzyka lekka
 13.10 Kom. Meteorologiczny.
 14.45 Muzyka z płyt
 15.05 Komunikaty
 15.25 Odczyt
 15.50 Program dla dzieci
 16.20 Odczyt z Krakowa
 16.55 Muzyka z płyt
 17.10 Odczyt
 17.35 Koncert symfoniczny
 18.50 Rozmaitości
 19.30 Muzyka z płyt
 19.45 Pras. Dziennik Radj
 20.00 Feljton
 20.15 Koncert popularny
 21.45 Skrzynka pocztowa
 22.00 Koncert kameralny
 22.45 Komunikaty
 22.50 Wiadomości sportowe
 23.00 Muzyka taneczna

5 proc. objjg. Banku Gosp. kraj. 83,25
 7 proc. L, Z, Banku Gosp. Kraj. 94,00
 8 proc. L, Z, Banku Gosp. Kraj. 94,00 (w pr.)
 7 proc. L, Z, Banku Rolnego 94,00
 7 proc. L, Z, Banku Rolnego 83,25
 7 proc. L, Z, m. Warszawy 47,25
 8 proc. L, Z, m. Warszawy 65,00
 10 proc. L, Z, m. Łodzi 62,00
 8 proc. L, Z, m. Radomia 66,50
 8 proc. L, Z, Kielc 56,00
 8 proc. m. Piotrkowa 58,00
 4 1/2 proc. L, Z, ziemskie 43,12

Akcje:

Bank Polski 110,00
 Ostrowiec 30,00
 Spiess 33,00
 Lilpop 13,50
 Tendencja dla pożyczek państwowych mocniejsza, dla listów zastawnych mocniej, dla akcji mocniejsza.

GIEŁDA.

WARSZAWA, 17 listopada

Waluty: Dolar St. Zjednoczonych 8,87

Dewizy: Gdańsk 174,30
 Belgia 124,39
 Holandia 359,85
 Londyn 33,60
 Nowy Jork 8,92
 Paryż 35,02
 Praga 26,40
 Szwajcaria 174,29
 Włochy 46,15
 Czerwoniec 4,40

Obroty średnie. Tendencja przeważnie słabsza. Banknoty dolarowe w obrotach po-

zagiędowych 8,8675 — 8,877 — Rubel złoty 4,95. W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1,88, 100 kopiejek bilonu srebrnego 0,82 Dewiza na Berlin w obrotach międzybankowych 211,40. Gram czystego złota 5,9244.

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna 59,50
 4 proc. poz. inwestycyjna serjowa 81,75
 4 proc. poz. inwestycyjną 78,75
 5 proc. poz. konwersyjna 41,50
 6 proc. poz. dolarowa 60,50
 8 proc. L, Z, Banku Gosp. Krajow. 94,00
 10 proc. poz. kolejowa 103,00 (w proc.)
 5 proc. poz. kolejowa konwersacyjna 36,00
 8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow. 94,00
 8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow. 83,25

CASINO

Dziś początek o g 12-ej.
 Od 12-3 ceny niż.

Ulubieniec wszystkich **GARY COOPER** i **Sylvia Sydney** w rewelac. filmie sens. salon. p. t.

Wielkomijskie ulice

Nad program Tygodnik dżw. Paramontu

1-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID”

ul. Narutowicz a 20.

Wielkie arcydzieło dźwiękowe w języku czeskim. Przepyszna pełna zdrowego humoru komedia reż. słynnego K. Lamacza

p. t.

ON I JEGO SIOSTRA

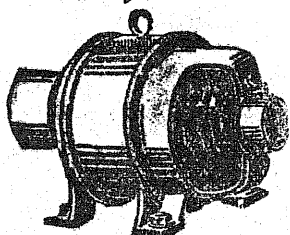
z udziałem Najśodszej najpikantniejszej ANNY ONDRY
 najmilszej najulubieńszej

oraz najznakomitszego niezapomnianego z filmu „C. i K. Flemarszałek” komika czeskiego, który gra i mimiką osiągnął sławę światową **VLASTA BURIANA**
 Film ten bezsprzecznie zdobędzie uznanie publiczności genialnością pomysłów i wspaniałą grą aktorską oraz bogatą wystawą Początek seansów o godzinie 4-ej w soboty, niedziele i święta o godzinie 12-ej w poł. Na poranki ceny miejsc niższe, Passepantout oraz bilety wolne wejścia prócz urzędowych nie ważne aż do odwołania **APARATURA WESTERN ELECTRIC**

KONECSJONOW, BIURO ELEKTROTECHNICZNE

P. SZULC I S-ka

ŁÓDŹ, Andrzejka 9. Tel. 134-06.

A bazyry stale na składzie i na zamówienia.

Przyjmuje wszelkie instalacje światła i siły
DETEKTORY komplet ze słuchawkami od zł. 25 do 35.
 Sprzęt radiowy. Ładowanie i naprawa akumulatorów.
 Zamiana przepalonych żarówek za dopłatą połowy ceny.

NA WYPŁATĘ! Damskie eleganckie płaszcze swetry wełniane i jedwabne towary, firanki. Kilińskiego 44 Leon Rubaszkin

Dr. Feliks SKUSIEWICZ

ANDRZEJA 11
 Telefon 137-43

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
 godz. przyjęć: 9.30—11 rano 5—7.30 po poł.

DR, MEDYCyny

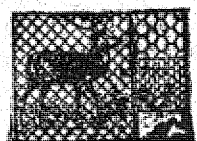
Reicher

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 Leczenie djatermją.
 Elektroterapia

POŁUDNIOWA Nr. 28
 Tel. 201-93

od 8—11 rano i od 5—8 wiecz.
 w niedzielę od 9—1 p.p.

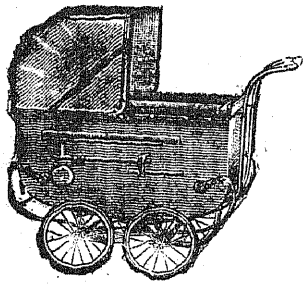
Dla niezamożnych ceny lecznic.

DRUCIANE Parkany. Plecionki. Tkaniny. Gazy miedz do filtrów „Rabitz” do robót betonowych we wszystkich metalach wyrobiska i poleca

RUDOLF JUNG

Łódź, Wólczańska Nr. 151
 Telefon 128-97.

NIGDZIE TANIEJ NIE KUPICIE

ŁÓZKA metalowe. **MATERACE** wszelkiego rodz. **WÓZKI DZIECIĘCE** w największym wyborze i t. p. poleca najstarsza fabryka mebli żelaz. **J. B. WÓLKOWYSKI** Łódź, Narutowicza 11 tel. 137-70

UWAGA: Łóżka dziecięce z siatkami i materacami drucianymi od zł. 40.

Ogłoszenie.

Nadzorca sądowy nad firmą „J. Futerman” Łódź, Piotrkowska 54, na mocy art. 40 i 44 Rozp. Prez. Rz. z dn. 23 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. 3/28 poz. 20) podaje do wiadomości, że decyzją Sądu Okręgowego z dnia 3 listopada 1931 roku w sprawie Nr. Z 10/31 został wyznaczony dodatkowy termin dla ustalenia listy wierzycieli w dniu 23 listopada o godz. 11 w Sądzie Okręgowym w Łodzi, w Wydziale Handlowym, pokój Nr. 15. W powyższym ostatecznym terminie wierzyciele firmy „J. Futerman” Łódź, Piotrkowska 54 winni zgłosić swe pretensje wraz z tytułami, celem sprawdzenia wierzytelności i wezgnięcia na listę wierzycieli.

Lista sprawdzonych wierzycieli będzie wyłożona w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi w dniu 30 listopada 1931 r., i od tej daty osobom zainteresowanym przysługuje prawo skargi w terminie 7 dniowym do Sędziego Komisarza.

Nadzorcy sądowi:
Kazimierz Kowalski
adwokat.

ZARZĄD

Spółki Akcyjnej dla Przemysłu i Handlu „P O L O N” w Łodzi zawiadamia, że:

OGÓLNE NADZWYCZAJNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

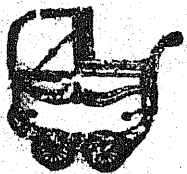
odbędzie się w dniu 12 grudnia 1931 roku w lokalu składki w Łodzi przy ul. Cegielnianej Nr. 3 o godz. 5 ej po południu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu
- 2) Wybór nowych członków Zarządu na miejsce ustępujących i powiększenie ilości tychże.
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie sprzedaży nieruchomości

W razie niedojścia do Ogólnego Nadzwyczajnego Zgromadzenia w pierwszym terminie, następne odbędzie się w dniu 19 grudnia 1931 roku w tym samym lokalu i o tym samym czasie.

DRZEWKA OWOCOWE
Parkowe

w dobroci gwarantowanej sadzić — to jest najlepszą lokatą gotówki. Nabywać je można w najstarszej firmie **LEON KOŁACZKOWSKI senior**, ul. PRZEDZALNIANA Nr. 86

WÓZKI dziecięce. **ŁÓZKA** metalowe **MATERACE** hyz spręż. **PATENT** **WYŻYMACZKI** amer. **UMYWALKI** Na dogodnych warunkach w **Fabrycz. Składzie** „DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73. tel. 150-61 w podwórzu

Na wyplatę
Palta
męskie i damskie
Obuwie
Swetry
firanki, chodniki, dywany, galanterja, bielizna.
Piotrkowska 37
III wejście I piętro.

Zadaktor i wydawca Wacław Winkler

Czy choroby płucne są uleczalne?

rzy astmie katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, dłu gotrwałem zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. Dr. Guttmann, b. naczelny lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpien. Każdy cierpiący otrzymuje takową na żądanie za darmo i bez opłaty porta. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do: **Puhlmann & Co, Berlin 792 Muggelstrasse 25.25a.**

CO DALEJ BĘDZIE ?

DOBRCZE BĘDZIE, JEŻELI KUPISZ

LOS

w najsześciwszej kolekturze Loterii Państwowej
KURT WYTRZYC PIOTRKOWSKA 141. telefon 163-49.
1.000.000 zł. Główna wygr. Ciągn. już 19 i 20 b. m.

SKLEP

z 2-ma WYSTAWAMI do wynajęcia.

Wiadomość u dozorczy Piotrkowska 91.

Miód

pod gwarancją prawdziwej pszczoły tegoroczny, deserowo kuracyjny, wysyłam z własnej pasieki za pobraniem pocztowem: 3 kg. 9.50 zł. 5 kg. 14 zł. 10 kg. 25 zł. 15 kg. 36 zł., 20 kg. 45 zł., (koleją 30 kg. 55 zł. 60 kg. 100 zł. wraz z opłatą i blaszankami. **A. WALLACH**, Podwołoczyska Nr. 73. (Młp.)

RRZYJME 2 Panów na mieszkanie. Al. Kościuszki 11, m. 12

POTRZEBNY agent do sprzedaży obrazów po mieście. Targowa 12 przy elektrowni.

DRZEWKA OWOCOWE

ozdobne i krzewy najtaniej bo własnych szkółek Orla 1 róg Sienkiewicza.

Gebuiki kwiatowe

(sprzedaż cebulek tylko do 15 grudnia) oraz nasiona do jesiennego i zimowego siewu, polecają składy **L. Jasińskiego w Łodzi** ul. Andrzeja 10, tel. 168-56 w Łęczycy ul. Poznańska 30, tel. 125

DO SPRZEDANIA cukiernia Napiórkiowskiego 95.

J. Nowakowski

Piotrkowska 9

poleca **obuwie**, poleca ręcznej roboty — dziesięćkroć wytrzymalsze od zagranicznej reklamowanej tandety.

Wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego po cenach konkurencyjnych

DRZEWKA Owocowe
Parkowe
Iglaste

krzewy, róże, rośliny zimotrwałe i Dalje - Georgille poleca w wielkim wyborze

JERZY KOŁACZKOWSKI

Zakład Ogrodniczy, Łódź, Piotrkowska 241. Kwiaty cięte i doniczkowe.

Ketormachle pigułki Zakonnika

znana od 1602 roku, 2641—Reguluja żołądek chronią od romantyzmu cierpień wątroby, nadmiernej otyłości artretyzmu, uderzeń krwi do głowy usmierzają hemoroidy czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeciwszczajającym. — Użycie 1 do 3 pigulek na dobę Cena pudełka zł 1.35 wyrobu apteki **KARCZEWSKI, TUSZYŃSKI** Warszawa, Trębacka 4

(Zadać w aptekach i składach z „ZAKONNIKIEM”

TYLKO za 50 zł.

Jednoimpowy **APARAT-RADJO** dający kilkanaście stacji. — Spróbuj będziesz zadowolony

RADJO-ELEKTROLA

JERZY KRZYŻANOWSKI Andrzeja 4 — tel. 201-04.

W tłuczni T. Czajewskiego Al. Kościuszki 41